

Ai, ik vertrouw da nie!

De goede antwoorden!

1. Privacy- en datalekrisico

AI-tools verwerken ingevoerde informatie vaak op externe servers. Als zorgmedewerkers zonder nadenken cliëntgegevens invoeren, kan dat de AVG schenden. Veel medewerkers beseffen niet dat iets "even vragen" aan AI ook het delen van data is.

Een verpleegkundige plakt een casus in ChatGPT. Ze wil anonimiseren, maar laat leeftijd, diagnose en locatie staan. Samen maken deze gegevens de cliënt toch herkenbaar.

2. Onbewust gebruik van onbetrouwbare output

AI klinkt vaak zeker van zijn zaak, ook als het antwoord niet klopt. Medewerkers vinden het soms lastig om feit en fictie te onderscheiden. Dat geldt vooral bij medische of beleidsinformatie.

Een medewerker laat AI een zorgprotocol samenvatten. Hij ziet niet dat de AI oude richtlijnen gebruikt die binnen de organisatie niet meer gelden.

3. Overmatige afhankelijkheid van AI

AI kan ondersteunen, maar mag het professionele oordeel niet vervangen. Medewerkers kunnen te snel vertrouwen op AI-adviezen. Hierdoor gebruiken zij hun eigen kennis en kritisch denken minder.

Een zorgprofessional volgt het AI-advies voor de dagplanning. Zij past het plan niet aan, terwijl een cliënt die dag duidelijk achteruitgaat.

4. Onbedoelde schending van beroepsethiek

AI heeft geen gevoel voor zorgethiek of menselijk contact. Het begrijpt geen context of emoties. Daardoor kan AI-tekst botsen met professionele normen zoals respect en menselijkheid.

Een door AI geschreven brief aan een cliënt is kort en efficiënt. De toon is echter kil en direct, waardoor de cliënt zich niet serieus genomen voelt.

5. Bias en ongelijkheid in AI-systemen

AI leert van bestaande data. In die data kunnen vooroordelen zitten. Medewerkers herkennen deze bias vaak niet en kunnen zo onbedoeld bijdragen aan ongelijke zorg.

Een AI-systeem schat de pijnscore van cliënten lager in bij mensen met een migratieachtergrond, omdat dit zo in historische data voorkomt. Hierdoor krijgen zij minder snel pijnstilling of extra zorg dan andere cliënten, terwijl de zorgbehoefte gelijk is.

6. Onvoldoende inzicht in wat AI wel en niet mag

Veel medewerkers weten niet welke AI-tools zijn toegestaan binnen hun organisatie. Hierdoor gebruiken zij soms onofficiële tools. Dit vergroot de kans op datalekken en beveiligingsproblemen.

Een medewerker gebruikt een gratis Russische of Amerikaanse AI-app voor rapportages, terwijl de organisatie alleen goedgekeurde en beveiligde tools toestaat.

7. Verlies van transparantie en uitlegbaarheid

AI geeft uitkomsten die niet altijd goed uit te leggen zijn. In de zorg is uitleg belangrijk voor vertrouwen en verantwoording. Medewerkers onderschatten dit risico soms.

Een team gebruikt AI bij triage, maar kan niet uitleggen waarom een cliënt als "laag risico" is beoordeeld.

8. Duurzaamheids- en milieu-impact

AI gebruikt veel energie en rekenkracht. Medewerkers denken hier vaak niet over na. AI wordt soms ingezet voor taken waar het weinig toevoegt, wat onnodig belastend is voor het milieu.

Een team krijgt lol in het bewerken van pasfoto's van het team en laat de foto's van elk teamlid bewerken in een cartoonstijl. Leuk, maar het kost extra energieverbruik.